

Warszawa, 18.10.2010 r.

## Działalność gospodarcza przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób w 2009 r.

W 2009 r. działalność gospodarczą prowadziło w Polsce 1666,1 tys. przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób<sup>1</sup>, co oznacza spadek w stosunku do 2008 r. o 6,4%. W grupie tej 1555,7 tys. stanowiły jednostki należące do osób fizycznych, zaś 91,1 tys. – osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Największy odsetek zbiorowości mikro-przedsiębiorstw stanowiły jednostki handlowe (29,2%), budowlane (13,1%), prowadzące działalność profesjonalną, naukową i techniczną (10,7%) oraz przemysłową (9,6%).

W 2009 r. liczba pracujących w najmniejszych przedsiębiorstwach wyniosła 3526,8 tys. osób (spadek o 4,2% w stosunku do 2008 r.), w tym dla 2836,6 tys. osób było to główne miejsce pracy (spadek o 3,7%). Podobnie jak w latach ubiegłych, spośród wszystkich pracujących w mikro-przedsiębiorstwach najwięcej osób związanych było z działalnością: handlową i naprawą pojazdów samochodowych (33,0%), budowlaną (13,6%) i przemysłową (12,1%). Z ogólnej liczby pracujących w mikro-przedsiębiorstwach, 88,5% pracowało w podmiotach osób fizycznych, a 11,5% w przedsiębiorstwach osób prawnych i jednostkach organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

W 2009 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego wyniosło 1806,2 zł wobec 1614,0 zł w 2008 r. W podmiotach osób fizycznych ukształtowało się ono na poziomie 1571,7 zł, dla jednostek osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – 2806,9 zł. Najwyższe wynagrodzenia odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się informacją i komunikacją (2741,4 zł) oraz w przedsiębiorstwach związanych z obsługą rynku nieruchomości (2629,4 zł), natomiast najniższe – w działalności związanej z leśnictwem i rybactwem (1465,5 zł).

W 2009 r. w najmniejszych przedsiębiorstwach przychody z prowadzonej działalności wyniosły 738,2 mld zł, co w odniesieniu do 2008 r. stanowiło wzrost o 4,2%. Przedsiębiorstwa prowadzące działalność handlową i naprawę pojazdów samochodowych

<sup>1</sup> Informację opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania działalności gospodarczej przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób w 2009 r., realizowanego na formularzu SP-3.

Badaniem są obejmowane podmioty prowadzące działalność należącą do sekcji od A do S wg PKD 2007 z wyłączeniem podmiotów prowadzących następujące rodzaje działalności: uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo włączając działalność usługową (dział 01 sekcji A); ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego (dział 65 sekcji K); administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (sekcja O); szkoły wyższe (klasa 85.42 B sekcji P); samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (z sekcji Q); działalność organizacji członkowskich (dział 94 sekcji S); gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (sekcja T); organizacje i zespoły eksterytorialne (sekcja U).

wypracowały prawie połowę (46,2%) przychodów mikro-przedsiębiorstw, jednostki budowlane – 11,8%, a przemysłowe – 7,9%. W 2009 r. przeciętne przychody na jednego pracującego wyniosły 209,3 tys. zł (dla porównania w 2008 r. – 192,3 tys. zł) i były najwyższe w jednostkach prowadzących działalność związaną z obsługą rynku nieruchomości (547,3 tys. zł), a najniższe – w działalności związanej z zakwaterowaniem i gastronomią (76,3 tys. zł) oraz w pozostałej działalności usługowej (48,8 tys. zł). W przeliczeniu na jeden zakład przychody wyniosły od 83,5 tys. zł w pozostałej działalności usługowej i 125,1 tys. zł w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej do 1194,7 tys. zł w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości.

W 2009 r. najmniejsze przedsiębiorstwa poniosły koszty w wysokości 651,3 mld zł (w 2008 r. – 609,8 mld zł), co przeliczając na jeden zakład daje przeciętnie kwotę 390,9 tys. zł, natomiast w przeliczeniu na jednego pracującego – 184,7 tys. zł.

Relacja między ponoszonymi przez przedsiębiorstwa kosztami, a osiąganymi przychodami wzrosła o 2 punkty procentowe kształtując się w 2009 r. przeciętnie na poziomie 88,2%. Najwyższy udział kosztów w przychodach wykazały przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z kulturą i rekreacją (100%), a także prowadzące działalność związaną z zakwaterowaniem i gastronomią (95,7%) oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (94,1%), natomiast najniższy – jednostki zajmujące się opieką zdrowotną i pomocą społeczną (55,8%) oraz leśnictwem i rybactwem (63,3%).

W 2009 r. nakłady inwestycyjne ogółem poniesione przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 9 osób wyniosły 22237,1 mln zł (w 2008 r. – 19650,4 mln zł), w tym nakłady na nowe środki trwałe i modernizację istniejących – 18387,4 mln zł. Z nakładów ogółem na budynki przeznaczono 10246,0 mln zł (46,1%) ogółu nakładów poniesionych przez najmniejsze podmioty, środki transportu – 6107,2 mln zł (27,5%), maszyny – 4204,1 mln zł (18,9%), a na zakup gruntu – 1679,8 mln zł (7,6%).

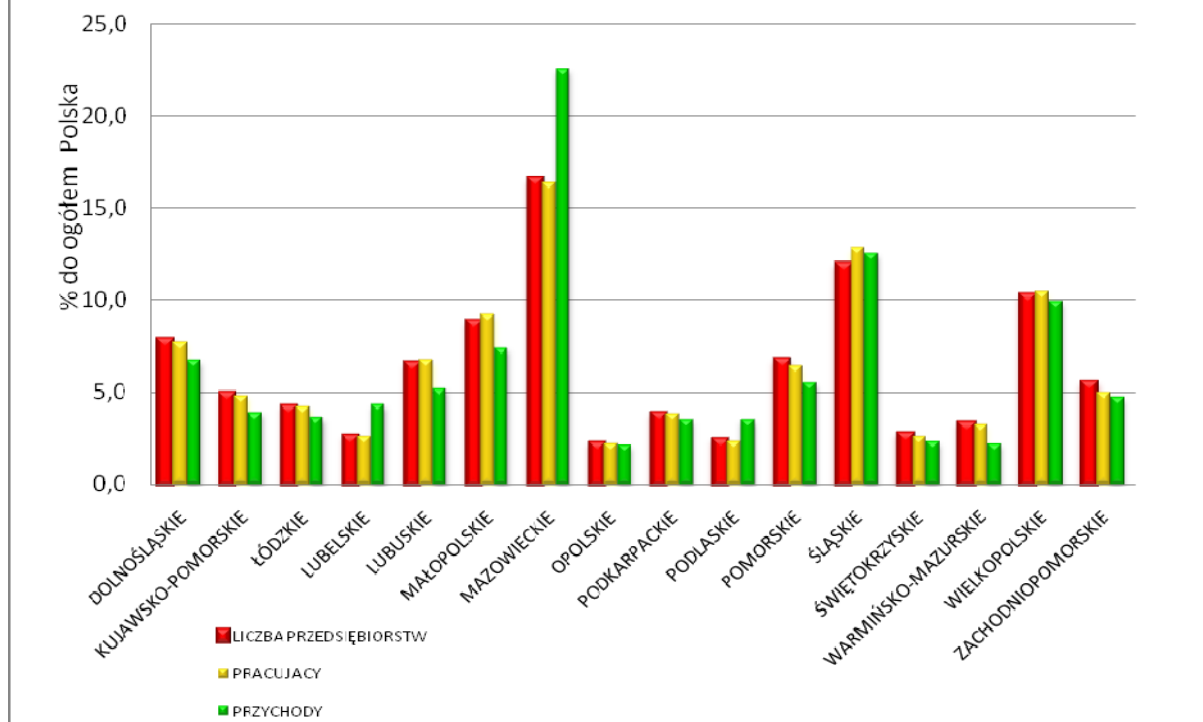
W układzie terytorialnym najwięcej mikro-przedsiębiorstw prowadziło działalność na terenie województwa mazowieckiego (16,5% całej zbiorowości), śląskiego (11,9%) i wielkopolskiego (10,2%), najmniej w województwach opolskim (2,2%) oraz podlaskim (2,4%).

Największą liczbę mikro-przedsiębiorstw przypadającą na 1000 mieszkańców odnotowano w województwach: zachodniopomorskim, mazowieckim i wielkopolskim (odpowiednio: 54, 53 i 50 firm na 1000 mieszkańców), natomiast najmniejszą w województwach podkarpackim i lubelskim (30 i 33 firmy na 1000 mieszkańców).

W województwie mazowieckim pracowało 16,3% łącznej liczby pracujących w mikro-przedsiębiorstwach, a w śląskim – 12,8%. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców liczba pracujących w najmniejszych podmiotach kształtowała się w przedziale od 64 osób w województwie podkarpackim do 110 w mazowieckim.

Najwyższe przychody na jeden zakład osiągnęły przedsiębiorstwa działające na terenie województw: lubuskiego – 730,7 tys. zł, podlaskiego – 638,5 tys. zł oraz mazowieckiego – 605,9 tys. zł, najniższe w województwach: – warmińsko-mazurskim – 304,6 tys. zł, kujawsko-pomorskim – 353,4 tys. zł i łódzkim – 357,2 tys. zł. Duże dysproporcje obserwujemy także w poziomie uzyskiwanych przychodów w przeliczeniu na jednego pracującego: kształtowały się one od 148,6 tys. zł w warmińsko-mazurskim do 349,4 tys. zł w województwie lubuskim.

### Liczba przedsiębiorstw, pracujący oraz przychody według województw w 2009 r.



Najwyższe koszty w przeliczeniu na jeden zakład poniosły przedsiębiorstwa w województwach: lubuskim – 667,6 tys. zł, podlaskim – 591,1 tys. zł oraz mazowieckim – 528,8 tys. zł, najniższe – firmy z województwa warmińsko-mazurskiego – 260,5 tys. zł, kujawsko-pomorskiego – 306,5 tys. zł oraz pomorskiego – 311,4 tys. zł. Najwyższe koszty w przeliczeniu na jednego pracującego poniosły przedsiębiorstwa z województwa lubuskiego (319,3 tys. zł), podlaskiego (298,9 tys. zł) oraz mazowieckiego (252,2 tys. zł). Wskaźnik udziału kosztów w przychodach w układzie terytorialnym kształtował się od 85,2% w województwie pomorskim do 92,6% w podlaskim.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto było najwyższe w województwie mazowieckim – 2176,3 zł i dolnośląskim – 1906,3 zł, a najniższe – w województwie świętokrzyskim (1559,0 zł), podkarpackim – 1571,2 zł oraz lubelskim – 1602,8 zł (podobnie jak przed rokiem).

TABL. 1. PRZEDSIĘBIORSTWA, PRACUJĄCY, PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE WEDŁUG PODSTAWOWEGO RODZAJU DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) W 2009 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM			Przeciętne zatrudnienie na podstawie umowy o pracę	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w zł
	liczba jednostek	pracujący	w tym dla których jest to główne miejsce pracy		
<b>O G Ó Ł E M.....</b>	<b>1 666 116</b>	<b>3 526 793</b>	<b>2 836 284</b>	<b>1 346 775</b>	<b>1806,2</b>
<b>Sekcja A</b> (dział 02, 03) LEŚNICTWO I RYBACTWO.....	10 046	25 453	22 603	11 728	1465,5
<b>Sekcje B+C+D+E</b> PRZEMYSŁ.....	160 764	427 083	359 342	208 676	1694,7
<b>Sekcja F</b> BUDOWNICTWO.....	217 682	478 754	384 596	215 059	1670,5
<b>Sekcja G</b> HANDEL I NAPRAWA POJ. SAMOCH....	487 305	1 162 601	995 301	476 349	1747,0
<b>Sekcja H</b> TRANSPORT I GOSPOD. MAGAZYN....	128 515	246 986	198 293	92 721	1680,6
<b>Sekcja I</b> ZAKWATEROWANIE I GASTRONOMIA.	55 271	147 450	117 275	58 373	1466,8
<b>Sekcja J</b> INFORMACJA I KOMUNIKACJA.....	50 007	90 966	67 009	26 643	2741,4
<b>sekcja K</b> DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA.....	55 166	81 194	57 732	16 533	2178,1
<b>Sekcja L</b> OBSŁUGA RYNKU NIERUCHOMOŚCI...	32 949	71 929	51 966	27 077	2629,4
<b>Sekcja M</b> DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA.....	178 908	327 866	246 928	102 778	2300,0
<b>SEKCJA N</b> ADMINISTROWANIE I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA.....	45 040	85 658	65 141	28 852	2039,3
<b>Sekcja P</b> EDUKACJA.....	38 159	58 010	37 876	11 004	2066,7
<b>Sekcja Q</b> OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA.....	114 455	167 579	112 526	31 152	2129,5
<b>Sekcja R</b> KULTURA I REKREACJA.....	16 177	25 667	17 014	5 261	2287,9
<b>Sekcja S</b> POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA.....	75 672	129 598	102 684	34 572	1509,7

\*DOTYCZY PODMIOTÓW O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB

TABL. 2. PRZYCHODY I KOSZTY W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG PODSTAWOWEGO RODZAJU DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) W 2009 R. W PODMIOTACH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody			Koszty			Udział kosztów w przychodach
	ogółem	na 1 zakład	na 1 pracującego	ogółem	na 1 zakład	na 1 pracującego	
	w tysiącach złotych						w %
<b>O G Ó Ł E M.....</b>	<b>738 167 114</b>	<b>443,0</b>	<b>209,3</b>	<b>651 294 530</b>	<b>390,9</b>	<b>184,7</b>	<b>88,2</b>
<b>Sekcja A</b> (dział 02, 03) LEŚNICTWO I RYBACTWO.....	2 367 228	235,6	93,0	1 498 525	149,2	58,9	63,3
<b>Sekcje B+C+D+E</b> PRZEMYSŁ.....	58 280 621	362,5	136,5	49 121 760	305,6	115,0	84,3
<b>Sekcja F</b> BUDOWNICTWO.....	87 311 433	401,1	182,4	70 835 399	325,4	148,0	81,1
<b>Sekcja G</b> HANDEL I NAPRAWA POJ. SAMOCH.....	341 347 962	700,5	293,6	321 358 162	659,5	276,4	94,1
<b>Sekcja H</b> TRANSPORT I GOSPOD. MAGAZYN.....	37 541 370	292,1	152,0	32 988 464	256,7	133,6	87,9
<b>Sekcja I</b> ZAKWATEROWANIE I GASTRONOMIA.	11 249 712	203,5	76,3	10 770 023	194,9	73,0	95,7
<b>Sekcja J</b> INFORMACJA I KOMUNIKACJA.....	14 148 097	282,9	155,5	11 689 493	233,8	128,5	82,6
<b>sekcja K</b> DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA.....	63 840 805	1 157,2	786,3	60 073 221	1 089,0	739,9	94,1
<b>Sekcja L</b> OBSŁUGA RYNKU NIERUCHOMOŚCI...	39 363 600	1 194,7	547,3	34 026 876	1 032,7	473,1	86,4
<b>Sekcja M</b> DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA.....	43 133 666	241,1	131,6	30 979 269	173,2	94,5	71,8
<b>SEKCJA N</b> ADMINISTROWANIE I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA.....	10 414 217	231,2	121,6	8 244 449	183,0	96,2	79,2
<b>Sekcja P</b> EDUKACJA.....	5 232 196	137,1	90,2	3 660 553	95,9	63,1	70,0
<b>Sekcja Q</b> OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA.....	14 323 792	125,1	85,5	7 999 403	69,9	47,7	55,8
<b>Sekcja R</b> KULTURA I REKREACJA.....	3 290 112	203,4	128,2	3 291 313	203,5	128,2	100,0
<b>Sekcja S</b> POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA.....	6 322 300	83,5	48,8	4 757 618	62,9	36,7	75,3

**TABL. 3. PRZEDSIĘBIORSTWA, PRACUJĄCY ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.**

WOJEWÓDZTWA	Przedsiębiorstwa		Pracujący		Przeciętna liczba zatrudnionych na podstawie umowy o pracę	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w zł
	ogółem	na 1000 mieszkańców	ogółem	na 1000 mieszkańców		
<b>O G Ó Ł E M . . . . .</b>	<b>1 666 116</b>	<b>43,7</b>	<b>3 526 793</b>	<b>92,4</b>	<b>1 346 775</b>	<b>1806,2</b>
Dolnośląskie . . . . .	130 247	45,3	272 490	94,7	103 868	1906,3
Kujawsko-pomorskie . . . . .	81 332	39,3	167 982	81,2	65 736	1650,8
Lubelskie . . . . .	70750	32,8	147 228	68,2	52 360	1602,8
Lubuskie . . . . .	43 770	43,3	91 533	90,6	34 978	1682,3
Łódzkie . . . . .	107840	42,4	236 699	93,1	87 876	1688,8
Małopolskie . . . . .	146 837	44,5	323 177	98,0	119 872	1737,4
Mazowieckie . . . . .	274509	52,6	575 671	110,2	225 426	2176,3
Opolskie . . . . .	37 067	35,9	77 933	75,6	30 739	1780,8
Podkarpackie . . . . .	63280	30,1	134 005	63,8	51 665	1571,2
Podlaskie . . . . .	40 378	33,9	79 852	67,1	29 913	1639,3
Pomorskie . . . . .	110885	49,7	226 168	101,4	85 881	1894,7
Śląskie . . . . .	198 088	42,7	450 391	97,1	175 529	1705,8
Świętokrzyskie . . . . .	45130	35,5	91 936	72,4	33 589	1559,0
Warmińsko-mazurskie . . . . .	54 234	38,0	111 141	77,9	43 156	1642,8
Wielkopolskie . . . . .	170188	49,9	365 848	107,3	143 777	1766,0
Zachodniopomorskie . . . . .	91 581	54,1	174 738	103,2	62 410	1789,5

\*DOTYCZY PODMIOTÓW O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB